

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

C. 17.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

Lib. 7. in
Lucam.

æternam. Docet illos quibus benefecimus, *recipere nos in æterna tabernacula*, id est, Christum propter illos, non solum ratione operis ipsius, sed etiam ipsis intercedentibus, reddere vitam æternam, ut clarè docet August. de ciuitate Dei lib. 21. cap. 27. Sapè S. Ambros. non solum eos quibus benefecimus, sed & alios Sanctos pro elemosynariis intercedere affirmat. Sic enim hunc locum exponit. *Ideo ait, Facite vobis amicos de mammona, ut largiendo pauperibus, Angelorum caterorumq; Sanctorum gratiam comparemus.* Vnde posterior Caluini cauillatio diluitur. Nam & quum indignis præstatur elemosyna, non solum ratione operis fit retributio, sed iuxta Ambrosium Sanctorum gratia cõparatur, videlicet ut pro nobis intercedant. Quamquam Christus præcipuè pios pauperes intelligit quando elemosynis tantam mercedem re promittit, ut causa ab illo subiuñcta manifestum facit. *Quicquid enim vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis.* Matth. 25. Manet ergo firma Catholica doctrina, Caluini cauillationibus ne quicquam impugnata.

IN LVCE CAP. XVII.

10. *Quum feceritis omnia quæcunque præcepi vobis, dicite: Serui inutiles sumus: quæ debuimus facere, fecimus.*

Meritum
ex condigno defen-
ditur.

INSULTANT hoc loco hæretici contra meritum operum, maximè de condigno. *Praua arrogantia* (ait Caluinus) *damnantur hîc omnes qui se apud Deum quicquam mereri fingunt.* Postea definit, ex legis pacto mercedem operibus statui non pro dignitate. Moxque concludit, *detestabile esse Sophistarum commentum, qui meritum de condigno fabricare ausi sunt.* Vbi duo notanda sunt. Primum, meritum de condigno ab hæreticis penitus explodi. Secundò, idèò explodi, quia ex sola Dei promissione pender ratio meriti, non ex aliqua operum dignitate. Quod ex hoc loco probare volunt, quia qui omnia fecit præcepta, adhuc seruus inutilis est: ergo ratione operis ipsius, quantumuis ex gratia Spiritus sancti proficiatur, nullum potest esse meritum. Qui enim meretur præmium à Domino suo, inutilis seruus non est. Adde quòd Christus seruum inducit, cui omnia imperata facienti nullam gratiam dominus habet.

Opus

Opus ergo hominis iusti non meretur gratiam, sed merces
 indebita (vt hîc ait Calvinus) ex solo Dei beneplacito pro-
 mittitur. Hoc autem consequenter docet Calvinus, negans
 hominem diuinæ gratiæ liberè cooperari; sed quicquid bo-
 ni ab homine fit, ex sola Dei efficaci gratia promanare. In-
 stituit. lib. 2. cap. 3. Sed hic locus hanc haresim nihil iuuat To-
 rus Christi scopus hoc loco est, auferre iactantiam bonorum
 operum. Seruum quidem introducit, cui dominus gratiam
 non habet: sed in applicatione exempli suæ intentioni, non
 ita infert: Sic & vobis, quum feceritis omnia, Deus nullam ha-
 bebît gratiam. Non sic infert Christus, sicuti eum infert Cal-
 uinus vult, voluntque alij qui meritum de condigno negant.
 Sed Christus ita infert: *Sic vos, quum feceritis omnia, &c. di-
 cite, quia serui inutiles sumus*, id est: Nolite vos ipsos iactare
 quasi seruos bonos & fideles. Iactationem prohibet: rem non
 negat, quam alibi aperte asseruit, dicens: *Euge serue bone &
 fidelis*, &c. Causam quoque subiungit cur veraciter hoc dice-
 re possimus: *Quod debuimus facere, fecimus*. Hoc quippe re-
 spectu serui Domino nostro inutiles sumus, quia absque mer-
 cede proposita seruire Deo oportuit: non tamen simpliciter
 serui inutiles, qualis ille fuit qui in tenebras exteriores proii-
 citur, præceptum Domini non faciens. De ipsa igitur bono-
 rum operû dignitate vel vilitate in se nihil hîc Christus de-
 terminat, sed de ipsorum conditione respectu naturalis obli-
 gationis nostræ, & respectu Domini Dei, cui seruimus, Chri-
 stus disputat; vt vanam iactantiam tollat. Sumus quippe na-
 tura serui Dei, & sic omnia faciendo nihil meremur singula-
 ris gratiæ: sed sumus *adoptione filij Dei, templa Spiritus sancti,*
diuina natura, consortes, membra Christi, de quibus hîc Chri-
 stus nihil agit, & quorum respectu est in operibus iustorum
 dignitas quædam, ex cuius consideratione, & non ex solo be-
 neplacito Dei aut promissione facta, iusti merentur vitam
 æternam ex condigno, vt rectè docet D. Tho. 1. 2. q. 114. art. 3.
 Vide Bartholomæum Medinam ibidem, & D. Iansenium ad
 hæc verba, qui latè & eruditè sententiã Catholicam explicat.
 Consequentia illa; *Qui fecit omnia, est seruus inutilis*, ergo
 ratione operis ex spiritu sancto profecti nullû est meritum;
 non valet: quia Christus de seruatorum operibus non filiorum
 loquitur, & de naturali operum obligatione, non de superna-
 turali dignitate disputat. Deinde non sequitur: *Qui bene ope-
 ratur, est seruus Deo inutilis*; ergo est simpliciter inutilis, &
 nihil meretur. Potest enim nihilominus ex alio capite me-
 re

Matth. 25.

Rom. 8.

1. Cor. 7.

2. Petr. 1.

1. Cor. 12.

reti, & sibi esse utilis, quia opera eius habent dignitatem ad præmium consequendum, & sunt Deo grata, etsi non sunt vitia. In summa, iactantiam operum tollit Christus, quoad ipsos operantes; dignitatem & mercedem operum non tollit, quo ad Deum remuneratorem & iustum Iudicem.

13. *Iesu præceptor, miserere nostri.*

Fides amitti potest.

DOcent hæc verba, docetque prompta horum obedientia, quomodo necdum mundati iubente Christo ad sacerdotem irent, ut se mundos ostenderent, præclara fide istos profos imbutos fuisse. Christi opem implorant, Magistri titulo insigniunt, nullum sanitatis signum videntes promissioni credunt, & fidei impulsu (ait Calvini) proficiscuntur. Ex decem tamen illis iuxta fidem suam sanatis, vnus tantum regressus est dans gloriam Deo. Reliqui nouem ex sententia Calvini fidem amiserunt. Potest igitur amitti fides accepta. Relatatur hic Calvini, quod Spiritu adoptionis adhuc regem non erant, & quod principia tantum & semen aliquod fidei acciperunt. Sed neutra cauillatio eum iuvat. Spiritu adoptionis spiritualiter eos fuisse regenitos, & filios Dei fuisse, dubitari non debet; quomodo Christus corpus sine anima nunquam genuerit, nec sacramentum regenerationis adhuc institutum fuit. Non principium tantum aut semen aliquod fidei, sed magna & fortis fides erat, qua necdum mundati ibant tamen ad sacerdotem, coram quo nisi mundi apparere non debebant: certo credentes se per obedientiam verbo Christi præstitam mundandos.

14. *Ite, ostendite vos sacerdotibus.*

Confessio sacramentalis defenditur.

AD hunc locum eadem garrir & reperit Calvini contra confessionem sacramentalem in Ecclesia Catholica, supra ad Matth. cap. 8. garruerat. Cui quæ eo loco responsa sunt, & hic responderi debent. Vnum tamen hic addit quod acerbius Catholicos perstringat, idque mirabili, ut sibi videtur, acumine, sed insigni admodum, ut ostendemus, stupore. Bis (inquit) stulti sunt non reputantes quam turpem infamam maculam suæ confessioni aspergant. Bene scilicet agitur si ex tanta eorum caterua, qui ad sacerdotes profecti fuerint, tantum decima pars ad Christum redeat, reliqui verò omnes impie alienentur. Neque enim obtendere poterunt confessionis suæ titulum.

quin profectum hunc vicissim regerere liceat, nullos à sacerdotibus reuerti gloriam Deo daturus. Hæc ille. Sed vt hominis impietatem prateream, qui eodem cauillo Christi quoque sanantis gratiã ludibrio exponit, à quo quum decem sanaretur, decima tantum pars dedit gloriam Deo, stuporem eius, quo percussus videtur, annotabo. Hoc ipso quippe in loco aliud subiecit, quo seipsum pulchre refutauit. Ait enim, *Quãquam nouem leprosis nihil in salutem profuit carnis sanitas, sed tantum pro fluxa & caduca fide temporale donum adepti sunt, sub hoc tamen typo nobis ostensum fuit quã efficax futura sit vera fides.* Hæc ille, priorem suam stupidam cauillationẽ ipsemet refutans. Eodem enim modo quanquam nouem istis leprosis nihil profuit carnis sanitas, sed tantum pro fluxa & caduca obedientia eundi ad sacerdotes, vt Christus iussit, temporale donum adepti sunt; sub hoc tamen obedientiã typo nobis ostensum fuit quã efficax futura sit vera Christianorũ obedientia, qui verè contriti adeunt sacerdotes, qui soluendi & ligandi potestate acceperunt, vt ab illis soluãtur. Sic in eadem pagina sui præ stupore oblitus, seipsum refutat. Quemadmodum nihil præiudicat aut veræ fidei, aut Christi sanãtis virtuti, istorũ nouẽ incredulitas: sic nihil præiudicat veræ in Ecclesia Catholica peccatorum cõfessionĩ, aut sacerdotali absolutiõni, istorũ nouem typica ingratitude, vel ad vomitũ reuersio.

Caluini
scommã
in Christũ
redundat.

Caluinus
ex seipso
refutatur.

IN LVCAE CAP. XVIII.

II. Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri homines.

MVLTIIS verbis contendit hoc loco Caluinus, vt veram operum iustitiam quæ ex Spiritus S. gratia procedit, à Christo damnari doceat. Iste (inquit) Phariseus Dei gratia ascribit quòd iustus est, & quãquam Deo gratias agens fateatur quicquid bonorum operum habet, merum esse Dei beneficium, quia tamen operum fiducia innititur, seque alijs præfert, cum sua precatone reijciatur: vnde colligimus non rite neque in solidum humiliari homines (quãuis se nihil posse reputent) nisi operum meritis simul diffisi, salutem suam in gratuita Dei bonitate collocare discant. Et paulò post. Reprehenditur in ea parte Phariseus, quia meritis suis innititur, vt Deum propitium habeat, quia dignus est. Sciamus ergo, quãuis bonorum operum laudem Deo quis ascribat, si tamen eorum iustitiam imaginatur salutis suæ causam esse, vel in eam recubit,

Operum
vera iusti-
tia defen-
ditur.